

Lágt heilsulæsi á Íslandi: landskönnun

Brynja Ingadóttir, Björk Bragadóttir, Jóhanna Ósk Eiríksdóttir, Jónína Siggeirsdóttir, Katrín Blöndal, Margrét Hrönn Svavarsdóttir, Þorgerður Ragnarsdóttir og Nanna Friðriksdóttir

Bakgrunnur

- Heilsulæsi er hæfni til að afla, skilja, meta og nota heilsutengdar upplýsingar
- Erlendar rannsóknir sýna að 30-50% fullorðinna eru með lágt heilsulæsi

Tilgangur

- Að meta algengi lágs heilsulæsis meðal fullorðinna á Íslandi og tengsl við bakgrunn

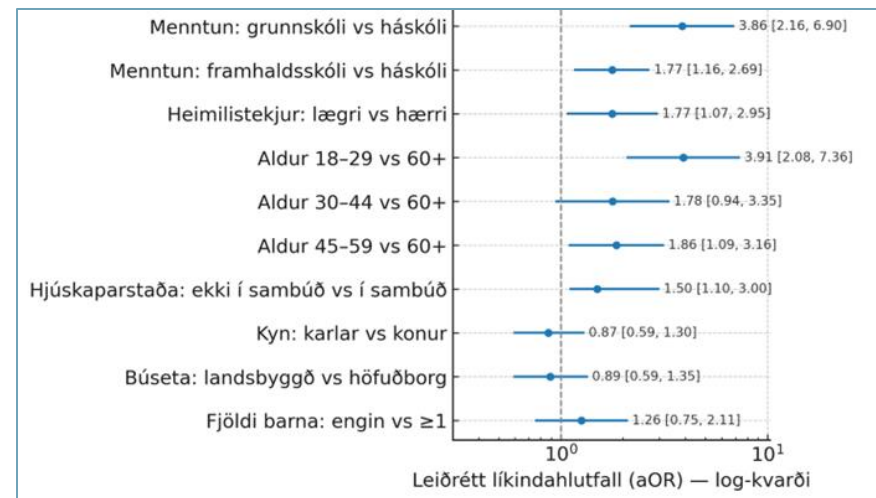
Aðferð

- Lagskipt tilviljunarúrtak (≥ 18 ára) úr þjóðskrá (netkönnun FVS/HÍ), 2023
- Heilsulæsi: BRIEF (4 spurningar, 4-20 stig): lágt (≤ 16) og fullnægjandi (17-20)
- Gagnagreining: Vigtuð hlutföll eftir kyni, aldri, menntun og búsetu til að endurspeglar þýðið. Lógistísk aðhvarfsgreining.

Niðurstöður (N=993)

- Lágt heilsulæsi **39,5%** (ÖB 35,5–43,7)
- Yngri aldur, lægri menntun, lægri tekjur og að vera ekki í sambúð tengjast auknum líkum á lágu heilsulæsi (Mynd 1)

Mynd 1. Líkindahlutföll (aOR, 95% ÖB) fyrir lágt heilsulæsi

Complex samples logistískt aðhvarfslíkan, Nagelkerke $R^2 = 0,161$

Ályktun

- **Um 2 af hverjum 5 fullorðnum með lágt heilsulæsi**
- Samræmi við erlendar rannsóknir, þ.m.t tengsl við menntun og efnahag
- Niðurstöður undirstrika þörf á úrræðum til að efla heilsulæsi með áherslu á jafnræði, einkum meðal yngra fólks og þeirra sem standa verr félags- og efnahagslega